

[Lilli Gyldenkilde]

komme krav om at få lov til at reagere mod sådan noget. Hvis ikke man vil indse det nu, kommer vi i den situation, at tjenestemandssystemet simpelt hen vil bryde sammen.

Selv om vi i SF mener, at tjenestemandssystemet er håbløst forældet på mange områder, og helst ser systemet lavet om, ser vi det også helst lavet om i en forhandling med tjenestemændene og deres organisationer. Vi ønsker ikke, det skal bryde sammen og dermed faktisk give flertallet herinde en mulighed for at forringe vilkårene. Det, vi ønsker, er naturligvis, at man kan bevare de trykghedsgoder, som tjenestemændene har både på ansættelsesområdet og på pensionsområdet. Vi så også meget gerne, at disse bestemmelser blev udstrakt til resten af arbejdsmarkedet herhjemme. De ting skal selvfølgelig opretholdes og som sagt udstrækkes til andre grupper.

Men hvordan sikrer vi en modernisering? Det gør vi, hvis vi laver noget, der ligner det svenske aftalesystem, hvorindenfor man har strejkeret. Og at det kan lade sig gøre, ved vi fra Sverige.

Så er der i øvrigt også brug for nogle forbedrede samarbejdsregler og for, at de får et reelt indhold. De samarbejdsregler, som vi har i øjeblikket, har vi jo rent faktisk kun i statslig regie, men det var f. eks. omhandlet i beslutningsforslaget fra december 1979, at dette samarbejdsregler skulle udstrækkes til også at gælde i amter og kommuner, og den aktuelle situation viser noget om, hvor vigtigt det er, at man får nogle forbedrede samarbejdsregler. Det vil jeg derfor godt appellere til at man får.

Ligeledes synes jeg, det er nødvendigt, at man får nogle regler, sådan at det, jeg vil kalde mellemcheferne i systemet, ikke kommer i den konflikt, som mange har været i i situationen omkring 15. marts. De har faktisk været i en loyalitetskonflikt over for stat, amter og kommuner og over for det personale, de har under sig. Enten skulle de vælge at gå imod stat, amter og kommuner, eller også skulle de vælge at gå imod de folk, der arbejdede under dem. Det giver jo ikke gode samarbejdsregler på en arbejdsplads, så det vil være helt rimeligt, at man får sikret sig nogle regler dér.

Jeg behøver bare at pege på et enkelt eksempel: der er en overlæge fra Vejle amt, der er blevet idømt en hård bod, synes jeg, fordi

han ikke ville lege med på dette område. Det er altså nødvendigt, at der også gøres noget her.

Jeg skal med hensyn til dagsordenen sige, at den agter vi ikke at stemme for. Det kan vi nærmest ikke på baggrund af det, jeg har sagt her under forespørgslen. Vi ønsker, at der bliver lavet et mere tidssvarende tjenestemandssystem, og vi ønsker ikke, at disse disciplinærforanstaltninger skal køre videre. Vi ønsker, at man nu skal sige: nu må det være godt. Og så ønsker vi i øvrigt at få et tidssvarende system, hvori der også er en strejkeret for disse mennesker.

Niels Helveg Petersen (RV):

Efter radkikal opfattelse er der ingen tvivl om, at de aktioner, der fandt sted i marts 1979, var ulovlige, og det er med tilfredshed, vi konstaterer, at regeringen til stadighed i sine udtalelser om, hvad der skete dengang, har fastholdt dette klare synspunkt. Tjenestemændene har ikke den aktionsret, som andre grupper har. Heraf følger så til gengæld også visse, skal vi sige modydelser og særregler for tjenestemændene; de har bl. a. en særlig beskyttelse i deres ansættelsesforhold. Men det har jo aldrig været hensigten med beskyttelsesreglerne for tjenestemændene, at de skulle være til beskyttelse over for kollektive aktioner. Det har jo netop været hensigten, at det skulle være en individuel beskyttelse over for overgreb, og ikke en beskyttelse, der udstrakte sig til kollektive aktioner. Og det var, hvad der skete i marts. Derfor var der ingen tvivl om, at aktionerne var ulovlige og i strid med det, som har været hensigten med tjenestemandsbekyttelsen.

Der følger også andet af det forhold, at tjenestemændene ikke kan aktionere. Der følger selvfølgelig også heraf, at det offentlige har særlige forpligtelser over for tjenestemændene, når der skal diskuteres løn- og arbejdsvilkår. Der følger også heraf efter radikal opfattelse en udstrakt ytringsfrihed for tjenestemændene – den opfatter vi som et naturligt supplement til den manglende aktionsret – og derfor er der for arbejdsgiveren grund til at tage meget alvorligt på tjenestemændenes ret til at ytre sig som borgere i den politiske debat.

Jeg synes i øvrigt, der er grund til at slå fast i diskussionen, at det, der er frafaldet i